

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA
RODZINY
ZA 2025 ROK**

Obrowo, marzec 2026

WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Obrowo na lata 2023-2025 który został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Obrowo Nr XLIV/367/2023 z dnia 31 marca 2023r. i jest strategicznym dokumentem Gminy opracowanym, w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielenia szczególnej pomocy rodzinie i dziecku.

Program realizowany jest w oparciu o założenia ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2025 r. poz. 49) o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej. Porządkuje ona i reguluje kwestie związane z pomocą dziecku i rodzinie przez państwo i samorządy. System ma za zadanie wzmocnić wsparcie dysfunkcyjnej rodziny biologicznej dziecka, przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych, a w konsekwencji w przyszłości ograniczyć liczbę dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz rodzinach zastępczych. Pomoc dotyczyć ma również rodzin, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi, pozbawionymi opieki rodzicielskiej. W świetle ustawy obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej (art. 3 ust.1) ww. ustawy.

Obowiązek, o którym mowa jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

1. SYSTEM PIECZY ZASTĘPCZEJ

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców, a obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

2. ZADANIA GMINY

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej nałożyła na gminę zadania, mające na celu stworzenie i realizowanie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie, do których w szczególności należy:

1) opracowanie i realizacja 3 - letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie opracował projekt Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023 - 2025, który został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Obrowo Nr XLIV/367/2023 z dnia 31 marca 2023r.;

2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

Asystenci rodziny systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształceniu. W 2025 roku asystenci skorzystali z następujących szkoleń i konferencji:

- 1) Szkolenie nt: „Podstawowe szkolenie stacjonarne dla pracowników budujące świadomość cyberzagrożeń i sposobów ochrony dla pracowników GOPS w Obrowie” – Cyberbezpieczny Samorząd
- 2) Szkolenie nt. „Systemowy model pracy z rodziną” - Rodzina w centrum ETAP I
- 3) Szkolenie nt: „Wychowanie i edukacja dziecka z diagnozą FASD” Rodzina w centrum ETAP I
- 4) Konferencja pn: BLIŻEJ SIEBIE – zakres potrzeb i metod wsparcia dzieci z FASD, opiekunów i rodziców dzieci i młodzieży z FASD oraz specjalistów pracujących z rodzinami w których wychowuje się dziecko z FASD

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem . w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Obrowie w 2025 r., zatrudnionych było 2 asystentów rodziny.

Wynagrodzenie dla asystentów wraz z pochodnymi, wyniosło 229 648,84 zł.

- z dotacji w kwocie 75 341,84 zł. w ramach programu „Asystent rodziny na rok 2025”, dotacja z funduszu pracy i dodatki motywacyjne asystentów rodziny w ramach rządowego programu "Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027"
- z budżetu Gminy w wysokości 154 307,00 zł.

Działaniami asystenta objętych zostało **29** rodziny z terenu Gminy Obrowo z tego **13** rodzin zobowiązanych przez sąd.

b) dostęp do bezpłatnego, specjalistycznego poradnictwa – w ramach tego zadania rodzina mogła skorzystać z pomocy następujących specjalistów:

Specjalistyczne wsparcie

Psycholog – Anna Proch-Lendzion

Przyjęcia dwa razy w miesiącu po wcześniejszym umówieniu telefonicznym.

- w siedzibie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Sasicznie (ul. Długa 49),
- w budynku po byłym Dworcu PKP w Obrowie (ul. Dworcowa 3).

Pedagog – Magdalena Szymkiewicz

Przyjęcia dwa razy w miesiącu po wcześniejszym umówieniu się telefonicznym w tych samych lokalizacjach.

Terapeuta uzależnień - Sebastian Małecki

Przyjęcia dwa razy w miesiącu po wcześniejszym umówieniu się telefonicznym w tych samych lokalizacjach.

Punkt informacyjno-konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Dyżur pełni Wiesława Tatera - certyfikowana specjalistka psychoterapii uzależnień, przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Obrowie, pracownik Wojewódzkiego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnień w Toruniu

Punkt mieści się w lokalu przy Gminnym Ośrodku Kultury w Obrowie, przy ul. Aleja Lipowa 29 w każdy drugi piątek miesiąca.

Radca prawny

Dyżury trzy razy w tygodniu w siedzibie Urzędu Gminy w Obrowie, w godzinach 14:00–18:00.

Wsparcie pracowników socjalnych

Dodatkowo pracownicy socjalni udzielali pomocy w godzinach pracy Ośrodka. Wsparcie obejmowało przekazywanie informacji, udzielanie wskazówek oraz pomoc w rozwiązywaniu spraw życiowych.

Celem prowadzonych działań było wzmocnienie samodzielności osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji, tak aby mogły skutecznie radzić sobie z problemami będącymi przyczyną ich trudności.

c) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających

- na terenie Gminy Obrowo w 2025r., nie szkolono rodzin wspierających oraz nie podpisano ani jednej umowy.

d) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie nie prowadzi placówek dziennego pobytu.

4) finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2 ustawy, ponoszonych przez rodziny wspierające

- w 2025r. nie było rodzin wspierających.

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym:

Działaniami w ramach systemu pieczy zastępczej, które Gmina finansowała w 2025r., objęto 30 dzieci. Na 27 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej spokrewnionej, w rodzinie zastępczej niezawodowej i zawodowej w 2025r., wydatkowano kwotę **186 921,21 zł**

Na 3 dzieci umieszczonych w Placówkach Opiekuńczo Wychowawczych wydatkowano kwotę **71 259,05 zł**.

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo - finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie - w 2025 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrowie sporządził m.in. sprawozdania:

a) sprawozdanie rzeczowo - finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

b) sprawozdanie „Asystent Rodziny na rok 2025”.

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zamieszkałego na terenie gminy:

- na terenie gminy Obrowo tut. Ośrodek współpracuje z instytucjami:

- Komisariat Policji w Dobrzejewicach,
- Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Chełmży - Filia Dobrzejewice
- Kuratorzy Sądu Rejonowego w Toruniu,
- Prokuratura w Toruniu,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Toruniu,
- Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Szkoły z terenu gminy, powiatu oraz szkoły, w których uczą się uczniowie z gminy Obrowo (dojeżdżają lub przebywają w internacie).
- Żłobki i przedszkola do których uczęszczają dzieci mieszkające w Gminie Obrowo
- Pracownia Wspierania Rozwoju AiM w Brzozówce

Jeżeli istnieje podejrzenie, iż dziecko znajduje się w rodzinie zagrożonej kryzysem następuje wymiana informacji. Następnie ustalana jest sytuacja rodziny. Rodzina wymagająca wsparcia asystenta otrzymuje taką pomoc bezzwłocznie.

8) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

W 2025 r. nie było zaległości z tytułu nieponoszenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny

1. **Zabezpieczenie środków finansowych w budżecie Ośrodka na 2026 rok**
Niezbędne jest uwzględnienie w budżecie środków przeznaczonych na pokrycie kosztów opieki i wychowania dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – zarówno

instytucjonalnej, jak i rodzinnej. Plan finansowy powinien również uwzględniać możliwość umieszczenia kolejnego dziecka z terenu Gminy Obrowo.

2. **Utrzymanie dobrej współpracy międzyinstytucjonalnej**
Kluczowe znaczenie ma kontynuowanie i rozwijanie efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
3. **Zachowanie odpowiedniego poziomu zatrudnienia asystentów rodziny**
Utrzymanie obecnej liczby asystentów rodziny lub zwiększenie liczby etatów pozwoli na skuteczną, systematyczną i indywidualną pracę z rodzinami wymagającymi wsparcia.
4. **Podnoszenie kwalifikacji zawodowych asystentów rodziny**
Stałe doskonalenie kompetencji asystentów umożliwi jeszcze skuteczniejsze wspieranie rodzin przeżywających trudności w zakresie opieki i wychowania dzieci.
5. **Wzmacnianie pracy z rodziną naturalną**
Istotne jest utrzymywanie dobrych relacji z rodzinami borykającymi się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi. W sytuacji czasowej niemożności sprawowania opieki przez rodziców, w pierwszej kolejności należy dążyć do umieszczenia dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej, która jest dla dziecka rozwiązaniem mniej traumatycznym oraz bardziej ekonomicznym niż piecza instytucjonalna.
6. **Utworzenie grup wsparcia dla rodziców**
Planowane jest organizowanie cyklicznych (raz w miesiącu) spotkań dla rodziców doświadczających trudności wychowawczych. Celem grup wsparcia będzie wymiana doświadczeń, przeciwdziałanie izolacji społecznej oraz wzmacnianie kompetencji rodzicielskich. Do współpracy zapraszani będą przedstawiciele różnych instytucji, m.in. dzielnicowy, kuratorzy, pracownicy ochrony zdrowia, oświaty oraz pracownicy socjalni.
7. **Rozszerzenie współpracy ze specjalistami**
Wskazane jest nawiązanie współpracy z lekarzem psychiatrą, psychologiem dziecięcym oraz psychiatrą dziecięcym. Działania te będą miały charakter profilaktyczny i mogą przyczynić się do ograniczenia liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.
8. **Rozwijanie współpracy z lokalnymi podmiotami i instytucjami**
Współdziałanie z sołtysami, radnymi, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, policją, kuratorami, Gminną Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradniami Psychologiczno-Pedagogicznymi, komornikami sądowymi oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej stanowi istotny element kompleksowego systemu wsparcia rodziny.
9. **Pozyskanie dofinansowania na zatrudnienie asystentów rodziny**
Złożenie wniosku o dofinansowanie zatrudnienia dwóch asystentów rodziny w pełnym wymiarze czasu pracy w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na rok 2026, współfinansowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej.
10. **Systematyczna i kompleksowa praca z rodziną**
Konsekwentna, wieloaspektowa praca asystenta rodziny z rodzinami przeżywającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze przyczynia się do ograniczenia liczby dzieci umieszczanych poza rodziną naturalną. Warto podkreślić, że koszt pracy asystenta rodziny jest znacząco niższy niż finansowanie pobytu dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w 2025 roku był konsekwentnie realizowany przez jednostki organizacyjne gminy w ramach ich bieżącej działalności. Podejmowane działania miały na celu tworzenie sprzyjających warunków do poprawy jakości życia rodzin oraz zapewnienie dzieciom właściwego rozwoju w bezpiecznym środowisku.

Analiza sprawozdania wskazuje na potrzebę kontynuacji i wzmocnienia następujących kierunków działań:

- utrzymywanie dzieci w ich naturalnym środowisku rodzinnym jako priorytetowego celu wsparcia,
- rozwijanie i intensyfikowanie działań profilaktycznych,
- doskonalenie metod pracy z rodziną oraz poszerzanie oferty dostępnych form pomocy,
- pogłębianie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny,
- dalsze zatrudnianie asystentów rodziny jako istotnego elementu systemu wsparcia.

Szczególnie istotne jest koncentrowanie się na działaniach zapobiegawczych i wspierających, które umożliwiają wczesne reagowanie na pojawiające się trudności. Skuteczna realizacja założeń programu wymaga dalszej, skoordynowanej współpracy interdyscyplinarnej wielu służb i organizacji. Tylko spójne i zespołowe działania pozwolą zapewnić rodzinom i dzieciom kompleksową, długofalową pomoc.